

ת"פ 13627/05/12 - מדינת ישראל - רשות הטבע והגנים נגד יניב מזרחי

בית משפט השלום באילת

ת"פ 13627-05-12 מדינת ישראל נ' מזרחי
בפני כב' השופטת שוש שטרית
המאשימה: מדינת ישראל - רשות הטבע והגנים
נגד הנאשם: יניב מזרחי

הכרעת דין

בפתח הדברים אני מודיעה על זיכוי הנאשם מעבירה של איסור פגיעה.

האישום והמענה לו

1. כתב האישום מייחס לנאשם **פגיעה בשמורת טבע** - עבירה לפי סעיף 30(ד) ו- 57(ב) לחוק הגנים הלאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 (להלן: **החוק**); **איסור הכנסת כלי או מכשיר העלול לפגוע בערך טבע מוגן** - עבירה לפי תקנה 5 לתקנות גנים לאומיים ושמורות טבע (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים וההגנה עליהם), התשכ"ח-1968 (להלן: **התקנות**) וסעיף 57(ב) לחוק; **איסור פגיעה** - עבירה לפי תקנה 2 לתקנות שמורת הטבע (סדרים והתנהגות) תשל"ט-1979 (להלן: **תקנות שמורת טבע** וסעיף 57 (ב) לחוק **ואי ציות להוראות הרשות** - עבירה לפי סעיף 15 לתקנות שמורת טבע וסעיף 57(ב) לחוק.

על פי העובדות, בתאריך 30.12.2011 בשעה 15:00 סמוך לשמורת האלמוגים באילת ובתחום שמורת הטבע, דג הנאשם דגים במרחק של 211 מטר מקו החוף, באמצעות ארבע חכות ושני חוטי דיג נוספים שהשתלשלו מתוך סירה. במעשיו נטען, הכניס הנאשם לשמורה, ללא היתר, מכשיר העלול לפגוע בשמורה ובערכי טבע מוגנים וזאת עשה ללא היתר.

2. במענה לכתב האישום, אישר הנאשם כי הוא השיט סירה סמוך לשמורת האלמוגים. עם זאת, כפר בעובדה כי דג בתוך השמורה או בסמוך אליה. לטענתו הדיג התבצע מחוץ לשמורה ובוצע בו זמנית באמצעות שתי חכות. עוד הכחיש כי שט במרחק של 211 מטר מאזור החוף וכי דג בשמורה או סמוך לה, לטענתו הדיג בוצע במרחקים יותר גדולים ולכיוון עומק הים. לטענתו לא שט בסירה בתוך השמורה, לא נכנס לשמורה ואם עבר את קו השמורה או שהיה בטווח של כמה מטרים בתוך השמורה, הרי שזאת עשה בטעות ובכל מקרה לא שט כשציוד הדיג במים. לגרסתו הוא דג במרחק גדול מהחוף ובמים עמוקים, מקלות הדיג הגם שנמצאו בתוך הסטנדים לא מלמדים בהכרח כי באותה עת מבוצע דיג, שכן על מנת לדוג יש להוריד את החוטים למים עם פיתיונות, ועוד הוסיף כי מדובר בציוד המשמש לדיג בשיטת ה"טרולינג". טענה נוספת שהעלה הינה כי "הגנה מן הצדק", לדידו משרד החקלאות על זרועותיו נקט בתקופה הרלבנטית באכיפה בררנית.

משכפר הנאשם בעובדות כתב האישום וביצוע העבירות המיוחסות לו, ישיבה לשמיעת הראיות נקבעה ליום 16.11.2014, כשבתוך כך הוזנה הנאשם כי בהיעדר התייצבותו ניתן יהיה לשמוע את הראיות אף שלא בפניו. חרף זאת לא התייצב הנאשם במועד שנקבע, גם סנגורו לא התייצב ולא הוגשה כל בקשה מטעמים. בנסיבות אלה מצאתי לשמוע את הראיות בהעדרו.

ראיות המאשימה

3. התביעה מבססת עתירתה להרשעת הנאשם על עדותם של 6 עדי תביעה. עומרי זילגמן - מנהל שמורת האלמוגים,

שי קרני - מדריך צלילה ב"אקווא ספורט" ושל ארבעה פקחים משמורת האלמוגים: זיו נדר, גולן רידר, חן טופיקאן ועומרי עומסי.

4. זיו נדר - משמש כפקח בשמורה (להלן: **הפקח זיו**), העיד בחקירתו הראשית כי לאחר שאחד הפקחים הבחין בסירה העוסקת בדיג כשהיא מפליגה מכיוון צפון לדרום ועוברת בשמורת האלמוגים לכיוון המצפה התת ימי, כרז צוות הפקחים במערכת הכריזה על מנת להרחיק את הסירה לטווח שיעלה על יותר מ- 500 מטר מהחוף, אולם ללא הצלחה. הסירה הגיעה עד למצפה התת ימי ומשם עשתה פניית פרסה בחזרה צפונה, והמשיכה להפליג צפונה לכיוון מגדל הפיקוח כשהיא נמצאת בתחום שמורת הטבע. בהמשך יצא לים בסירת הפיקוח יחד עם מנהל השמורה והפקח גולן רידר, ושלושתם הגיעו לסירה בה היו שני אנשים מבוגרים ושני ילדים. הוא הציג עצמו, ומאחר שהשעה הייתה מאוחרת, נמנע מלבצע חקירה ראשונית בים, אלא הבהיר ליושבי הסירה במה הם חשודים, מסר להם זימונים לחקירה ותפס את החכות ואת הפיתיונות ששימשו לדיג (עמ' 6 שו' 8-27). הפנה ל- 1/ת צילומים של הסירה החשודה בדיג לרבות החכות והפיתיונות (עמ' 7 ש' 8-11).

לשאלת בית המשפט מסר, כי לא נתפסו בסירה דגים אולם נתפסו פיתיונות, אולם הסירה ביצעה דיג עת שטה באזור השמורה (עמ' 10 שו' 11-13). בהמשך הבהיר כי הסירה יכולה להיכנס לתוך השמורה תוך מעבר למשל, אבל אסורה פעילות דיג מתוכה **"אם הוא היה עובר זה בסדר, חד משמעית. הסיפור הוא לא המרחק אלא הדיג בתוך שמורת הטבע. ... מה שרלוונטי אלינו זה איסור הדיג בשטח השמורה ... כי כל פעולה כזו מהווה פגיעה בשמורה"** (עמ' 10 ש' 22-26). באמצעות העד הוגשו בין היתר, תמונות צבעוניות **2/ת - 4/ת**, הודעת חשוד **7/ת** דיסק ותמלול שיחה **8/ת - 9/ת**, דוח תפוס **10/ת** והודעת חשוד מיום 1.1.2012 **11/ת**.

5. גולן רידר - משמש כפקח בשמורה (להלן: **הפקח גולן**), לשאלת בית המשפט העיד כי יכול להעריך את המרחק ויודע את גבולות השמורה על פי הגבולות הסטטוטוריים **"מאיפה מתחילה ומאיפה נגמרת"**. הסביר כי סימנים על פני המים לא קיימים אולם הוא מכיר את כל השמורה מהגשר שנמצא מול מלון יו קלאב ועד טאבה. כאשר קיימים שני גשרים בשמורה, גשר צפוני וגשר דרומי, ופעולות הדיג במקרה דנן נעשתה בין שני הגשרים מכיוון דרום לשני הגשרים לכיוון צפון, בטווח שבין שני הגשרים. עוד הסביר כי יש מצופים שמבחינים בין מעבר כלי שיט לכיוון השמורה, יש קו חוצה אדום לבן לכלי והנאשם היה מעבר לעמודי המצוף בטווח שבתוך השמורה למרות שקיימים סימנים שמגדירים את הקו החוצה לכלי שיט **"איפה מותר ואיפה אסור"** (עמ' 11 שו' 17-26).

6. חן טופיקאן - משמש כפקח בשמורה (להלן: **הפקח חן**), העיד בחקירתו ראשית כי במועד האירוע הבחין בסירה חולפת בשמורה וחשד בה כ"סירת דיג", סמוך לכך עלה לבניין הפיקוח שם יש משקפות ומצלמות **"הרמתי משקפת, השקפתי על הסירה וראיתי שבסירה יש 4 חכות, שתי חכות היו במים וביצעו דיג בתחום השמורה"**. עוד מסר בעדותו כי בזמן שתצפת על הסירה שמע בקשר מאחד הפקחים שהסירה נמצאת במרחק של 211 מטרים **"שזה אומר שזה בתוך השמורה הימית"**. בהמשך, תצפית וראה את הסירה מבצעת **"ג'רג'ור, זו פעולה של גרירת חכות על פני המים תוך כדי שהסירה בשיט"** (עמ' 12 ש' 12-17).

7. עומרי עומסי - משמש כפקח בשמורה (להלן: **הפקח עומרי**) נשאל בחקירתו הראשית באשר למדידת הטווח של הסירה מהחוף אותה ביצע באמצעות מכשיר. העיד כי במועד האירוע קיבל קריאה במירס בחשד לביצוע דיג בשמורה, וסירתו של הנאשם הייתה הסירה היחידה שנצפתה במקום. בהמשך לקח **"מד טווח לייזר"** ניגש לקו החוף, לקו גאות המים העליון ומשם ביצע מדידה ראשונה שהראתה תוצאה לפיה הסירה במרחק של 211 מטרים מהחוף ומדידה נוספת הראתה אותה מידה בדיוק 211 **"הכלי נע במהירות מאוד איטית כך שהוא לא שינה הרבה את המיקום שלו ביחס אליי כך שהמדידות היו מדויקות"**. (עמ' 12 שו' 32 - עמ' 13 שו' 6). לשאלת בית המשפט השיב כי היו ארבע חכות **"אלה לא חכות שמחזיקים ביד, אלא חכות שיש להן סטנד על הסירה, פותחים ושמים במים"** (עמ' 13 ש' 15-16).

ב"כ המאשימה הציג לפקח עומרי תמונות שצולמו על ידו ובהמשך הפקח עומרי הסביר כי רואים בתמונות חכות שעומדות כלפי מעלה **"זאת אומרת שלא מפועלת עליהן שום לחץ, שתי חכות נוספות מוקשות טיפה וזה יכול להיות למעשה חוט"**

דייג שכרגע נמצא בתוך המים וגורם למשיכה של מוט החכה אחורה. אפשר לראות את שתי החכות האלה מושטות וזה סימן ברור שכרגע מתבצע דיג (עמ' 13 שו' 18-26).

8. שי קרני - מדריך צלילה במועדון "אקווא ספורט" העיד בחקירתו הראשית כי הבחין בסירה קטנה שהתקרבה לכיוון הסירה בה הוא שט ולכיוון אזור השמורה, פקח שהיה בחוף כרז לעברה מספר פעמים ובאותו הזמן הוא סיים את הצלילה אז החליט להתקרב ולהודיע לנאשם שיתרחק כי הוא נכנס לאזור השמורה (פרו' עמ' 14 שו' 9-12). חזר וציין כי כרזו לנאשם מספר פעמים והוא בעצמו הציע לנאשם מספר פעמים להתרחק מהאזור (עמ' 14 שו' 14,18).
ב"כ המאשימה הגיש את עדותו של שי קרני מיום 1.1.2012, תעודת עובד ציבור של הגב' ענת יציב **18/ת** וחוות דעת של המומחה ד"ר רות יעל **19/ת**.

9. הנאשם, לא התייצב לשיבת ההוכחות ולמעט תשובתו לכתב האישום לא באה לפני גרסה מפורטת.

דין והכרעה

10. המאשימה בסיכומיה חזרה וציינה כי שמורת האלמוגים הוכרזה כשמורת טבע ביום 28.5.2008 והכרזה זו פורסמה בקובץ התקנות (מספר 6657). ציינה כי אין בהכרזה זו למנוע מעברם של כלי שיט, אך בהחלט אוסרת באופן סטטוטורי ביצוע דייג שמהווה פגיעה ישירה במערכת האקולוגית כפי שגם ניתן ללמוד מחוות הדעת שהוגשה וסומנה **19/ת**. לטענתה, אין להקל ראש בעבירות אלו שכן "מדובר בעבירות אשר ביצוען פוגע בערכי טבע מוגנים. כלי דיג בישראל טעון רישיון באשר נעשה ניסיון להגן על הדגה במקום אשר מוכרז שמורת טבע הוא בוודאי מקום שהדיג בו חמור במיוחד" (**ת.פ. 45365-11 מ"י נ' מוחמד**).
ארבעה פקחים ומדריך צלילה שנכחו במקום, העידו כי הנאשם שט בסירה בתוך שמורת האלמוגים. אשר למרחק מקו החוף למקום המצא הסירה בעת ביצוע הדייג, העיד הפקח עומרי אשר ביצע את המדידה באמצעות מד לייזר מכויל ותקין, פעמיים ותוך שאמינות המכשיר לא נסתרה.

איסור פגיעה

11. לטענת המאשימה בביצוע פעולת הדיג, הנאשם פגע בחי, בצומח או בדומם באזור שמורת הטבע.
תקנה 2 לתקנות שמורות הטבע מורה על "**איסור פגיעה**": "**לא יפגע אדם בחי או בצומח או בדומם בתחום שמורת הטבע**".

"פגיעה" הוגדרה בסעיף 1 לתקנות: "**לרבות השמדה, הריסה, שבירה, חבלה, כריתה, קטיפה, החזקה, נטילה או שינויה של צורה או תנוחה טבעית של חי או צומח או דומם או הפרעה מלאכותית לריבויים ולמהלך התפתחותם הטבעית, ציד, דייג, שלייה... שינוי בצורה הטבעית של פני הקרקע, הקמת מבנה או חלק ממנו, הקמת קיר, סוללת עפר, גדר וכיוצא באלה, העברת קו מים, קו חשמל או קו טלפון, ולרבות עשיית כל מעשה מתוך כוונה לפגוע כאמור**".

ביחס לשאלה האם גרם הנאשם לפגיעה למי מערכי השמורה המוגנים, לא חקרה המאשימה את מי מהעדים שמטעמה וגם לא הוגשה כל ראיה לפיה נגרם נזק קונקרטי בשונית האלמוגים או בסביבתה. אלא תמכה טענתה לנזקים בחוות דעת שערכה ד"ר רות יהל **19/ת**, ממנה עולה בין היתר: "**כל פגיעה, ציד או דיג של דגים בשמורה מצמצמת כמובן את אוכלוסיות המין הנידוג, אך בנוסף עלולה גם להפר את האיזון הקיים במערכת בין הרמות הטרופיות (התזונתיות) השונות ולהביא לתגובת שרשרת שבסופה אוכלוסיות מינים שלא נפגעו ישירות מהדיג יוצאות אף הן מבקרה. פגיעה כזו מפחיתה את יכולתה של השמורה לספק מקלט למינים... ומחלישה את יכולתה של אוכלוסיית הדגים לשרוד ולהתקיים גם בדורות הבאים. ... בנוסף, פוגעת פעילות הדיג בתשתית הפיזית של בית הגידול...".** חוות הדעת יצוין מפרטת בדבר אפשרויות הפגיעה הפוטנציאליות כתוצאה מפעולת דיג ושיט באזור שמורה ימית.

המאשימה לא הביאה כל ראיה שיש בה ללמד על פגיעה בפועל שנגרמה מהטלת החכות למים, כמו גם, לא נטען על ידה לכל פגיעה ישירה או עקיפה שנגרמה כתוצאה מהשיט אותו ביצע הנאשם בשמורה, לא פגיעה בבעלי חיים וגם לא פגיעה בצמחים.
מכאן שאני מזכה את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו בגין איסור פגיעה - עבירה לפי תקנה 2 לתקנות שמורת הטבע (סדרים והתנהגות) תשל"ט-1979.

פגיעה בשמורת טבע

12. המאשימה ביקשה להרשיע את הנאשם בעבירה של **פגיעה בשמורת טבע**. משנקבע לעיל כי הנאשם לא ביצע עבירה של "איסור פגיעה" ולמעשה לא הוכחה פגיעה בפועל, יש לבחון האם הנאשם פגע בשמורת טבע בהתאם לסעיף 30(ד) לחוק גנים לאומיים המורה כדלקמן: **"לא יבצע אדם פעולה המהווה או העלולה להוות פגיעה בשמורת טבע או בגן לאומי, אלא בהיתר בכתב מאת המנהל; לענין זה, "פגיעה" - לרבות השמדה, השחתה, הריסה, שבירה, חבלה, כתיבה, ציור או חריטה במקרקעין, הצבת שלט, גרימת נזק לבעל חיים או הטרדתו, רעייה, כריתה, קטיפה, נטילה, שינוי צורה או תנוחה טבעית של חי, צומח או דומם, או הפרעה לריבויים ולהמשך התפתחותם הטבעי, שינוי של פני הקרקע, כולל חפירה, הקמת מבנה או מיתקן, או הכנסת חומר זר, וכן השלכת פסולת או השארתה"**. לפי לשון החוק, די בכך שהנאשם ביצע פעולה כלשהי שעלולה להוות פגיעה בשמורת טבע וברי כי אין צורך להוכיח פגיעה בפועל.

מעדותם של ארבעה פקחים משמורת האלמוגים עלה כי הבחינו בסירה כשהיא שטה בתוך אזור השמורה כששתיים מהחכות המותקנות בה נמצאו בתוך המים בפעולת דיג. כך למשל, הפקח **גולן** העיד כי הנאשם ביצע פעולת דיג בין שני הגשרים מכיוון דרום לשני הגשרים לכיוון צפון (עמ' 11 שו' 20-21), והפקח **חן** העיד כי השקיף על הסירה וראה שבסירה 4 חכות, שתי חכות שהן במים וביצעו דיג בתוך השמורה (עמ' 12 שו' 13-14) ובהמשך תצפת וראה שהסירה מבצעת "ג'ירג'ור" פעולת גרירת חכות על פני המים תוך כדי שהסירה בשיט (עמ' 12 שו' 17).

בנוסף לאמור, בהודעת הנאשם מיום 1.1.2012 הוא אישר כי שט באזור שמורת טבע **"במקרה של 30 לדצמבר אני עברתי מעבר למצוף האחרון שראיתי שהיה גם עם סירה בלי רישיון שאין לה רישיון שזה 6 כוח סוס מנוע מתי שבאתי מכיוון אילת לחוף אלמוג שמעתי אנשים שמדברים ברמקול ועשו לי סימנים ביד להתרחק והתרחקתי מהחוף באותו רגע התרחקתי מהחוף ולא הבנתי למה אבל התרחקתי בכיוון החזרה שלי עברתי באותו קו שהתרחקתי ממנו בהלון"** (ת/7 עמ' 1 שו' 5-11).

ובהמשך הודעתו אישר כי ביצע דיג מהסירה בה מותקנים ארבעה סטנדים וביצע דיג באמצעות שתי חכות (ת/7 עמ' 2 שו' 20), כן אישר כי עבר מעבר למצוף אולם לא הבין מדוע הפקח כרז לו להתרחק ובכל מקרה ידע כי חל איסור לדוג באזור במרחק של 300 מטר מקו החוף (עמ' 2 שו' 46-47).

נמצא אם כן, כי השטת הסירה כשהחכות נגררות בתוך המים מהווה כשלעצמה כדי פעולה שעלולה לגרום לפגיעה בשמורת טבע. **על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה של פגיעה בשמורת טבע, עבירה לפי סעיף 30 (ד) לחוק גנים הלאומיים.**

איסור הכנסת כלי או מכשיר

13. תקנה 5 לתקנות הגנים הלאומיים מורה: **"לא יכנס אדם לשמורה ולא ימצא בה כשהוא נושא או מחזיק בכלי או מכשיר העלול לפגוע בכל דרך או צורה שהיא בערך טבע מוגן שבשמורה"**. כאמור, בעדויות והראיות שהובאו לעיל (ראו תמונות המתעדות ציוד שנתפס בסירה (פיתיונות) ואת החכות כשהן בתוך המים וכן ת/2, ת/3, ת/16) ולרבות מדברי הנאשם עצמו, הוכח כי הנאשם נכנס לאזור שמורת הטבע כשהוא מצויד בשתי חכות כשאלה בתוך המים ובזמן שהוא עובר בתוך שטח שמורת האלמוגים. הכנסת חכות לתוך המים באזור שמורת הטבע מהווה, הכנסת כלי העלול לפגוע בכל דרך או צורה בערך טבע מוגן שבשמורה. **על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה של איסור הכנסת כלי או מכשיר העלול לפגוע בערך טבע מוגן, עבירה לפי סעיף 5 לתקנות גנים לאומיים ושמורות טבע (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים וההגנה עליהם).**

ציוד להוראות

14. תקנה 15 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות) מורה: **"אדם הנמצא בתחום השמורה יציית להוראות**

פקח ולכל ההוראות הכלולות בהודעות הרשות הבאות להבטיח ביצוע תקנות אלה."

לשון התקנה מורה כי יש לציית להוראות בשני מובנים, האחד להוראות פקח והשני בכל הנוגע להוראות הבאות להבטיח את ביצוע התקנות. ביחס לעבירה זו לא פרטה המאשימה, לא בכתב האישום וגם לא בסיכומיה, לאילו הוראות בדיוק לא ציית הנאשם. עם זאת, מעדותו של **הפקח זיו** עלה כי מי הפקחים כרזו לנאשם בכריזה על מנת להרחיק את הסירה לטווח שעילה על 500 מטר, אולם ללא הצלחה. **הפקח שי** העיד כי כשהיה בחוף כרז לעבר הנאשם מספר פעמים על מנת שיצא מאזור השמורה.

הנאשם בהודעתו במשטרה אישר כי שמע כריזה "**ועשו לי סימנים לא הבנתי למה אבל התרחקתי**" (עמ' 1 ש' 8), מהעדויות שהובאו לפניי ולא נסתרו כי הוא לא התרחק הגם שנתנו לו הוראות ע"י הפקחים לצאת מאזור השמורה. **על כן, אני מרשיעה את הנאשם בעבירה של ציות להוראות לפי תקנה 15 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות).**

15. סופם של דברים, אני מזכה את הנאשם מעבירה של איסור פגיעה לפי תקנה 2 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות) תשל"ט 1979, ומרשיעה אותו בעבירות של פגיעה בשמורת טבע לפי סעיף 30(ד) לחוק גנים לאומיים, התשנ"ח-1998; באיסור הכנסת כלי או מכשיר העלול לפגוע בערך טבע מוגן לפי תקנה 5 לתקנות גנים לאומיים ושמורות טבע (איסור פגיעה בערכי טבע מוגנים וההגנה עליהם) התשכ"ח--1968 ובאי ציות להוראות הרשות לפי תקנה 15 לתקנות שמורות הטבע (סדרים והתנהגות).

זכות ערעור כחוק.

ניתנה ביום, י"ב ניסן תשע"ו, 20 אפריל 2016.